

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 471/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om stöd till ägare av eluppvärmda bostäder

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 471/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Toimi Kankaanniemi /saf:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att stödja dem som äger och bor i eluppvärmda bostäder så att ett stort antal hushåll inte hamnar i oöverstigliga svårigheter, insolvens och utsökning?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Inflationen och i synnerhet priset på energi och mat har stigit mycket kraftigt sedan början av 2022. Rysslands invasion av Ukraina och dess konsekvenser har påskyndat prisökningen. För första gången på länge hotas Europa av brist på basförnödenheter – uppvärmning, mat och konsumtionsvaror – vilket också leder till att priserna stiger.

Regeringen har redan i början av året verkställt beslut som syftar till att lindra effekterna av prisökningarna. För att stödja köpkraften hos förmånstagare med låga inkomster har en extra indexjustering gjorts av vissa grundtrygghetsförmåner som är bundna till folkpensionsindexet samt av utkomststödet. Dessutom har regeringen tagit itu med uppgången i energipriset bland annat genom att för viss tid höja avdraget för resekostnader i syfte att minska kostnaderna för resor. Dessutom har man tidigare beslutat att skyldigheten att distribuera biodrivmedel ska sänkas med 7,5 procentenheter åren 2022 och 2023.

Regeringen har dessutom beslutat om betydande nya åtgärder för att stärka människornas köpkraft. Dessa åtgärder ingår i budgetpropositionen för 2023. I samband med budgetmanglingen har regeringen också dragit upp riktlinjer för åtgärder som syftar till att kompensera allmänheten för de kraftigt höjda elpriserna.

För att stödja köpkraften föreslår regeringen i budgetpropositionen bl.a. att:

- avgifterna för småbarnspedagogik sänks permanent med 70 miljoner euro,
- vårdtillägget till stödet för privat vård av barn höjs med 100 euro,
- barnförhöjningen av utkomstskyddet för arbetslösa höjs med 20 procent samt utkomststödet grunddel för barn under 18 år med 10 procent under 2023,

- studiepenningens försörjarförhöjning höjs med 10 euro och ensamförsörjartillägget till barnbidraget med 5 euro per månad under 2023,
- ingen indexhöjning av takbeloppet för läkemedelskostnader görs 2023,
- ett ettårigt försök som gäller det skyddade beloppet vid utsökning inleds,
- mervärdesskatten på persontransporter sänks till noll under perioden januari–april 2023,
- höjningen av avdraget för arbetsresor fortsätter, och avdraget är 30 cent per kilometer år 2023 och
- arbetsinkomstavdraget för personer över 60 år höjs stegvis.

Höstens tilläggsbudgetproposition kommer dessutom att innehålla ett förslag till extra barnbidrag för en månad i slutet av 2022. Det extra barnbidraget ska inte inverka på nivån på utkomststødet.

För att kompensera det höga elpriset:

- bereder och genomför regeringen ett tidsbundet inkomstskatteavdrag för el,
- bereder och genomför regeringen ett tidsbundet elstöd som riktas till dem som inte kan dra full nytta av elavdraget,
- föreslår regeringen att mervärdesskattesatsen för elenergi sänks till 10 procent under perioden december–april,
- föreslår regeringen att lagstiftning om beskattning av elproducenternas oförutsedda vinster bereds och
- höjer uppvärmningsnormen i bostadsbidraget för pensionstagare från och med den 1 januari 2023 i enlighet med gällande bestämmelser (uppskattningen av behovet av höjningar på grund av de höjda energipriserna är 57 procent). Uppvärmningsnormen i det allmänna bostadsbidraget och underhållsnormen för egnahemshus höjs med en motsvarande procentsats från och med den 1 januari 2023.

Statsrådet anser det också mycket viktigt att minska efterfrågan på el. I oktober inleds den nationella kampanjen Snäppet svalare för att minska elförbrukningen. Syftet med kampanjen är att få minst 75 procent av finländarna att spara energi. Målet är en permanent lägre energiförbrukning och sänkning av effekttopparna för el.

I den exceptionella situation som råder på energimarknaden anser statsrådet det viktigt att man snabbt på EU-nivå svarar på de problem som uppstått på energimarknaden. Statsrådet förhåller sig öppet till olika alternativ för att dämpa energiprishöjningarna och minska osäkerheten på marknaden. Statsrådet betonar åtgärder som kan påverka priset på och tillgången till energi med snabb tidtabell. Statsrådet anser det viktigt att krisåtgärderna inte skapar osäkerhet om genomförandet av investeringar i ren energi och energimarknadens funktion och att man sörjer för tillräckliga incitament för investeringar i utsläppsfri energi.

Helsingfors 5.10.2022

Finansminister Annika Saarikko